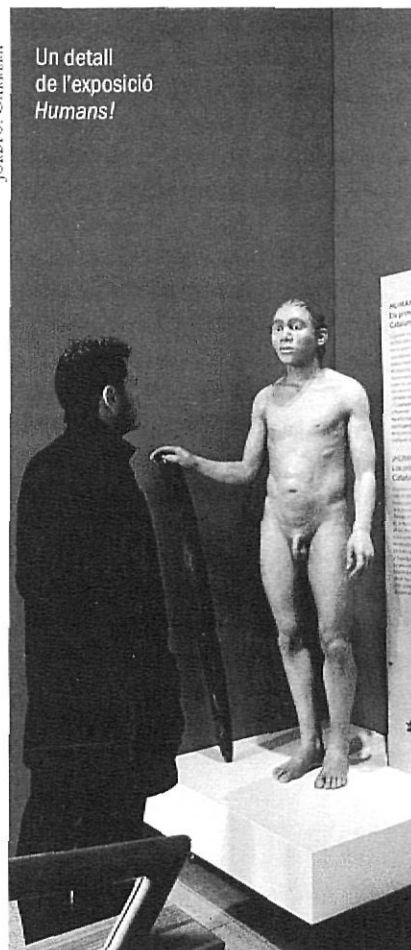

JOEDI S. CÀRRERA

Un detall de l'exposició *Humans!*

al present a les comarques catalanes, la descoberta de gran part de les quals ha estat possible gràcies als treballs de l'Associació Arqueològica de Girona, a la qual l'exposició vol retre homenatge. *Humans!* s'estructura entorn de diversos eixos divulgatius que fan referència a uns quants aspectes d'aquestes societats preèrites: — La bioantropologia de les diferents espècies del gènere humà que habitaren casa nostra. A més de la caracterització física dels diferents homínids, es planteja una revisió de les hipòtesis sobre l'origen del poblament europeu, d'actualitat arran de la descoberta de restes d'*Homo antecessor* de prop de 800.000 anys d'antiguitat als

jaciments de la Sierra de Atapuerca (Burgos).

— El desenvolupament tecnològic d'aquestes societats, exemplificat (o simplificat?) a partir de la complexitat dels mètodes seguits en la manufactura de l'instrumental lític.

— Els diferents tipus de jaciments arqueològics. Mitjançant la relació entre el tipus d'habitatge, el seu emplaçament, i les característiques paisatgístiques i recursos disponibles en el seu entorn, s'estableixen diversos models d'interacció entre els grups humans i el medi on aquests sobreviueren, i s'atorga una funcionalitat específica a l'ocupació prehistòrica d'indrets concrets. És en aquest àmbit on es mostra el paper clau que tingué el control del foc com a energia calorífica, lumínica i transformadora en els hàbits alimentaris i laborals, així com en l'estructuració de l'espai intern dels habitatges i en l'organització social.

Tot això es mostra a través de recursos didàctics notables, entre els quals destaca la reconstrucció figurada de diverses escenes quotidianes mil·lennis enrere, però al mateix temps cal lamentar la mala qualitat d'alguna de les reproduccions de les restes arqueològiques exposades. Una altra mancança evident és que la sala destinada a l'exposició no ofería un espai prou gran per tal de poder presentar els diferents àmbits amb suficient claredat i fer-los més entenedors, tal com queda recollit en una frase escrita al llibre de visitants: «un espai massa petit per a un període tan vast de la humanitat».

Xavier Terradas i Batlle

El paper del transport marítim

Els dies 15 i 16 de desembre de 2000 se celebraren a Palamós, sota el títol d'*El transport marítim de cabotatge a la Mediterrània*, les Segones Jornades de Marina Tradicional Promediterrània.

Les Jornades van ser organitzades conjuntament per la Càtedra d'Estudis Marítims —creada recentment per la Universitat de Girona i l'Ajuntament de Palamós— i L'Estrop, Associació per al Patrimoni Marítim de la Costa Brava.

Durant les dues sessions de treball es presentaren onze ponències des de diferents àmbits d'estudi i es posaren en comú els coneixements sobre el passat i el present d'aquest tipus de transport. De les ponències i de les aportacions dels diferents assistents se n'extreuen unes

Rafael, embarcació tradicional de transport de cabotatge amb vela llatina.

Roda el món i torna al .com

Ja m'ho veia venir, però per si de cas m'he preocupat de confirmar-ho: un viatge virtual pels pobles de les comarques gironines no té ni punt de comparació amb un de real. El recorregut internautic per les pàgines web referents a municipis gironins és ple de corriols amb còdols, d'autopistes que no menen enlloc, d'atzucacs desconcertants i, tot sigui dit, també de frondoses i ben organitzades ciutats-jardí.

Un bon punt d'arrencada per començar l'excursió són els portals www.girona.com o www.te-ranyina.net. A més de ser per si mateixos centres d'interès, són també uns encreuaments de camins que permeten accedir a revistes digitals, bases de dades, pàgines de particulars i tot d'altres recursos de la xarxa gironina. És millor fer-ho així que cercar adreces a la babalà, ja que el primer sotrac és constatar que molts municipis, poc previsors, no s'han preocupat de tenir domini propi. El viatge, emperò, és ple d'aventures i de coneixences, des de pàgines fossilitzades que fa anys que cap vilatà s'ha preocupat ni d'esborrar, fins a d'altres molt ben organitzades que es converteixen en un punt de referència obligat tant per a locals com per a forasters. D'entre aquestes últimes, es poden destacar www.caldesdemalavella.com o www.vallderibes.com, però també n'hi ha, com www.vilademuls.com o www.vilafant.com, que demostren que no cal ser potència demogràfica per tenir una presència digna a la Xarxa. Sovint, de disseny n'hi ha de sobres, però algun corrector lingüístic més sí que hi convindria. Hi ha casos entenedrissos i benintencionats, com el jove de Palau-sator que va aprofitar la seva prestació social per fer la pàgina del seu poble on, entre altres galindaines, ofereix un joc amb la possibilitat de distorsionar la cara de Pinochet (?!). Però, superats la lentitud i els entrebancs, davant de pàgines ben construïdes i ben vives, amb els seus fòrums i debats, les notícies locals, les adreces electròniques per contactar amb entitats, comerços o particulars, és llavors que descobreixes que potser l'avantatge de tot plegat és que pots reconnectar amb el teu propi veí, amb qui fa temps que no coincideixes, més que no pas discutir de la globalització amb un simpàtic ciutadà d'Utah.

Josep Pujol i Col

conclusions globals a l'entorn de l'estat actual d'aquest mitjà de transport marítim, de quin paper tindrà en el futur i de la necessitat de conèixer millor què significà en el passat.

Una de les idees més importants que es posaren de manifest al llarg de les jornades fou la rellevància que havia tingut el transport de cabotatge en temps passats. Tot i aquesta constatació, faltaria encara aprofundir més en l'estudi del paper que el cabotatge va exercir en la configuració de la societat i l'economia de Catalunya; cal recuperar, estudiar i conservar la

memòria històrica i preservar el patrimoni material, essencialment vaixells i béns mobles. Però la conclusió més destacada fou que aquest tipus de transport, present durant els darrers segles i ara desaparegut, difícilment tornarà en les condicions en què es va desenvolupar. El progressiu abandó del transport marítim fou degut a múltiples factors, però la principal causa va ser l'aparició de noves formes de transport conegudes amb els termes de *transport multimodal*. Actualment s'intenta enfortir el paper del transport marítim de cabotatge en aquest nou context,

però es posen de manifest les dificultats, relatives tant a la manca d'infraestructures portuàries com a les traves burocràtiques, que encara fan del transport marítim el menys competitiu.

La Càtedra d'Estudis Marítims i L'Estrop han contribuït amb aquestes jornades a la salvaguarda i difusió de la cultura de la gent de mar, un dels seus principals objectius. Al mateix temps la trobada bianual Promediterrània es consolida, en la seva segona edició, com una plataforma de comunicació entre els investigadors, les entitats i les institucions i la societat en general, en referència al patrimoni marítim.

Georgina Soler

Dos mil anys d'història

«Girona, dos mil anys d'història». I Congrés d'Història de Girona. Institut d'Estudis Gironins, Mas la Torre, Girona. 30 de novembre i 1 de desembre de 2000

La llarga tradició historiogràfica i la copiosa i notable bibliografia de què disposa la nostra ciutat palesen a bastament l'interès que sempre ha despertat la història de Girona. No obstant això, els estudis i les recerques dels darrers anys adverteixen de l'existència d'alguns buits cronològics i temàtics, que fan necessàries una revisió i una posada en comú d'experiències i coneixements, com també l'aplicació de nous plantejaments en l'anàlisi dels diferents àmbits del nostre esdevenir històric. Aquest ha estat un dels objectius primordials de la convocatòria